

Oru vari
Viveca
Sten

Rootsi keelest tõlkinud Ruth Laidmets

*Minu isale,
Tord Bergstedtile (1933–2020)*

Laupäev, 22. veebruar 2020

1

Kui Anna Larsson sõidab mööda kitsast Tängbölevägenit, on õues kaksteist miinuskraadi. Tagaistmel istub seitsmeaastane Hugo, seljas suusariided. Nad on teel Duvedisse slaalomitrenni, mis algab laupäeviti kell kaheksa.

Koiduvalgus on tasahilju välja hiilinud, ent väljas on endiselt hämar.

Mingi liikumise peale eespool aeglustab Anna sõitu. Hiljaaegu seisis selles kurvis põhjapöder. Siin tuleb tähelepanelik olla. Seejärel saab ta aru, et see on vaid vastu hüppav jänes. Loom peatub, pöörab ringi ja kalpsab puude vahele.

„Emme,“ piiksub Hugo. „Ma tahan pissile.“

„Kas sa kannatada ei saa?“ küsib Anna üle öla. „Me oleme varsti kohal.“

„Ma tahan kohe pissile.“

Anna ohkab, nad on Duvedist vaid veerand tunni kaugusel ja õues on krõbe külm. Kuid Hugo teeb tavaliselt püksi, kui liiga kiireks läheb.

Kui tee muutub laiemaks, tõmbab ta auto teeveerde.

„Tee kähku,“ ütleb ta pojale, kes on hakanud juba turvavööd lahti klõpsama.

Hugo ronib välja ja liigub kiiresti ühe põõsa juurde mõne meetri kaugusel teepervest. Lühikese viivu järel on ta tagasi ning tõmbab ukse lahti.

„Mingi onu on maas pikali,“ ütleb ta erutunud häälel.

„Mis mõttes?“

„Ta on seal pikali,“ ei jäta Hugo oma juttu. „Ta on viga saanud.“

Niikuinii pole midagi, tahab Anna mõelda. Tal pole aega vaatama minna, nad peavad sõitma hakkama. Poole tunni pärast tuleb

Hugol olla Duvedi suusatõstuki juures, õiged riided seljas. Poiss pole kuigi noble ja Anna ei salli, kui peab teda tagant kiirustama.

Kuid Hugol pole kombeks valetada.

Aga mis siis, kui seal ongi keegi pikali?

Tahavaatepeeglist näeb ta, et poeg on endast väljas. Silmad suured, paistab ta paanikas olevat. Tunne, et ta peaks kindluse mõttes välja vaatama minema, muutub üha tugevamaks.

„Olgu,“ ütleb Anna. „Istu ja oota siin, ma tulen kohe tagasi.“

Niipea kui ta ukse avab, näpistab pakane. Ninasõõrmete ümbert külmetab jäiselt ning hingeõhk tõuseb suu ette nagu valge suits. Kased meenutavad härmas ausambaid.

Anna rühib sama teed mis Hugo, mõni meeter autost eemale. Ta libastub lumes, haarab kinni puuoksast ning saab samal hetkel aru, mis ta ees on.

Põõsaste varjus maas lebab mees, käed paljad ja selja taha kinni seotud. Nägu verine.

Anna jõllitab surnukeha.

Lumi katab surnut puudritekina, kuid võimatu on mitte märgata sügavat kuklahaava.

Valge loodus neelab kõik helid.

Süda läheb pahaks ja ta peab tugevasti neelutama, et oksendamist tagasi hoida. Seejärel koperdab ta autoni, et abi kutsuda.

2

Laupäeva hommikul ärkab politseiinspektor Hanna Ahlander kimedä helina peale.

Uniselt kobab ta telefoni järele. Linad on higised vastikust une- näost, kus ta nägi jälle ahistamist Barcelonas. See kummitab endiselt, kuigi sündmusest on möödunud kolmteist aastat ja temast on saanud väärkoheldud naiste vastase vägivalla spetsialist.

Kes nii vara helistab?

Kell on alles kaheksa ja on nädalavahetus. Pärast väljas veedetud öhtut ootas ta hommikut, mil saab kaua magada. Homme saabub öde Lydia koos perekonnaga Åresse spordivaheaga veetma ja siis läheb majas parajaks mölluks. Enamasti hoolitsevad selle eest Lydia lapsed.

Midagi pole ometi viimasel hetkel juhtunud?

Mure õe pärast paneb ta hinge kinni pidades kõnet vastu võtma. „Oled ärkvel?“ küsib Daniel Lindskog ta kõrva ääres.

Daniel on ta kõige lähem kolleeg. Nad tunnevad teineteist hästi, kuid ei suhtle eraviisiliselt. Tehniliselt kuuluvad mõlemad Öresundi raskete kuritegude osakonda, kuid Daniel on mõni aasta vanem ja kõrgemal positsioonil. Pealegi tema hankiski Hannale praeguse töö Åres-Östersundis.

„Mhm,“ mõmiseb ta uniselt.

Ta avab väevõimuga silmad ja keerab laias voodis selili. Nagu ikka, pole ta viitsinud ruloode alla tõmmata, soovimata peita ime- list vaadet Åre järvele. Täna on ükskõik. Päike hakkab muidugi tõusma, aga otse aknast paistev Renfjälleti mägi on mähitud halli ja morni uttu.

Taevast langeb raskeid lumehelbeid, aknaalune kuusk on saanud endale valge rüü.

Hanna pilgutab silmi, ei suuda pilku õieti millelegi kinnitada ega selgelt mõelda.

„Meil on surnukeha,“ teatab Daniel pinges häälel. „Tapmis- kahtlus.“

„Misasja?“

Viimati kuuldu toob Hanna täielikult ärkvele. Ta tõuseb istukile ja lükkab sassis pruunid juuksed näo eest. Tapmine? Nende viimastest juurdlustest on möödas vaid kaks kuud.

„Väljakutse tuli mõni hetk tagasi,“ jätkab Daniel. „Tängbõle lähedalt, teel Norra piiri poole, on leitud surnukeha.“

Hanna peab järele mõtlema. Ta pole Åres kuigi kaua elanud, ei tea veel täpselt kõiki kohanimesid.

„Mis juhtus?“

Hääl on kähe ja veel lahti rääkimata. Eelmisel õhtul sõi ta veini-baaris õhtust koos uue Åre sõbra Karroga. Ega nad jäänudki kuigi hilja peale, aga nüüd on tal tunne, et oleks pidanud tollest viimasest dringist loobuma. Ta ei tea isegi, kas peaks sellisel kellaajal rooli istuma.

Seda ta Danielile öelda ei taha.

„Keha on päris korralikult vatti saanud, kui ma õigesti aru sain,“ räägib Daniel. „Puhtakujuline hukkamine. Asi ei näe hea välja.“

Nad on koos töötanud küll vaid mõne kuu, kuid Hanna kuuleb, kui stressis mees on.

Taustal kostab ukse sulgemise paugatus, tuul puhub Danieli telefoni mikrofoni.

„Kas sa saad veerand tunniga valmis, et ma saaksin sulle järele tulla?“

Sel nädalavahetusel vaba aega ei tule, see on selge. Vähemalt kergendus, et ta ei pea rooli istuma.

„Ikka,“ vastab ta ning sirutab käe teksade ja pusa järele, mis vedelevad voodi ees maas. „Varsti näeme.“

Ta peseb kiirelt näo, seob juuksed hobusesabasse ja tõmbab riided selga. Seejärel suundub ta peakorrusele kööki.

See maja on Lydia ja tema mehe oma. Hanna on siin elanud seitsaati, kui ta detsembris Stockholmist lahkus.

Mõtted ei anna rahu. Veel üks raske kuritegu Åres. Judin jookseb mööda selgroogu.

Ta lülitab kohvimasina sisse ja vajutab eriti kange kohvi nupule. Ta näeb köögiaknast, kui Danieli auto avarale parkimisplatsile sõidab. Mees laseb paar korda signaali ja, heitnud viimase pilgu

segadusele tööpinnal – ta peab tõesti enne Lydia saabumist koristama –, haarab Hanna jope ja avab majaukse.

Jäisus paneb ta õhku ahmima. Õues on jääkülmal. Ta oleks pidanud veel ühe pusa kaasa võtma, kuid ei taha enam tagasi joosta, kui Daniel juba ootab. Läheb hoopis edasi.

Mees sirutab end üle kõrvalistme, et uks lahti teha.

Näoilme on morn.

Hoolimata olukorra tõsidusest on Hannal hea meel teda näha. Alati on.

Operatiivautode tuled vilguvad talvisel maastikul siniselt ja valgelt, kui Daniel ja Hanna surnukeha leidmise kohale lähenevad. Daniel libistab pilgu üle politseiautode, mis on pargitud teepervele; ala on juba triibulise lindiga piiratud.

Umeå piirkondlikust häirekeskusest tulnud info oli raske ja murettekita. Häirekeskusesse helistanud naine oli rääkinud piinamistundemärkidega surnust. Kirjelduse järgi üsna jube.

Mis toimub? Danieli mõtted liiguvad kohe detsembrikuisele juhtumile. See mõjus talle üsna raskelt. Ta võib iga hetk silme ette manada tolle surmkahvatu keha lumes VM6 suusatõstuki juures. Ta hingab sügavalt sisse ja astub autost välja. Kohe lööb vastu pakane. Sellistel hetkedel on ta tänulik helepruunile habemele, mis teda kuigivõrd kaitseb.

Nad jalutavad Hannaga sinna, kus põõsastikus lebab lumme mattunud surnukeha. Et kuriteopaika mitte rikkuda, hoiavad nad vahemaad. Kriminallistid ei ole veel saabunud ja Carina Grankvist, kes elab kõige lähemal, viibib Mattmaris. Siinkandis võib kohalikest kohtuarstidest vaid und näha. Põhja politseiregioonis on ressursid tugevasti tsentraliseeritud. Kohtuarstikeskus asub Umeås, kuhu tuleb saata surnukeha, kui kriminallistid on oma töö teinud.

On juba piisavalt valgeks läinud, et korralikult näha. Daniel saab kohe aru, miks häirekeskus rääkis raskest kuriteost. Maaslebaval mehel on kuklas lahtine haav. Käed on kaablisidemega selja taha seotud. Sõrmed paistavad olevat üksteise külge kinni külmunud.

Plaatinast abielusõrmust pole külmunud sinakasvalge naha taustal peaaegu nähagi.

„Tundub, et tal on pealuu puruks löödud,“ märgib Hanna.

Ta osutab kolbas haigutavale haavale. Kuivanud veri on valgunud tumepruunidesse juustesse laiali. Lumest hoolimata võib selles plögas aimata midagi, mis meenutavad luutükke.

„Keegi on pagana vihane olnud,“ jätkab Hanna vaikselt.

Tuul on tõusnud.

Tuuleilil õõtsutab kõrgeid kuuselatvu. Kaharalt oksalt langeb raginal alla veidi lund, mida tuulekeeris mööda teed edasi liigutab.

Keha on külili, nii et üks põsk on pöördunud metsa poole. Daniel näeb selgeid vägivalla jälgi. Ka nina on vigastatud, ilmselt murtud. Ninasõormetest on voolanud verd üle huulte, kaela ja alla särgikaelusele.

Ta paneb tähele õrna habemetüügast. See võib tähendada, et mehele tungiti kallale õhtul või öösel, kui viimasest habemeajamisest oli möödunud omajagu tunde.

„Ma pakuks, et ta on umbes kolmekümne viie aastane,“ ütleb Hanna. „Veidi keskmisest pikem, vähemalt meeter kaheksakümmend. Kaal ligikaudu kaheksakümmend viis kilo.“

Ohver näeb välja nagu keskmine rootslane, talviselt kahvatu naha ja lühikeseks põetud helepruunide juustega. See võiks olla ta ise, jõuab Danielile kohale. Nad peaksid olema ühevanused.

Nii kiirelt võib minna.

Ta uurib eemalt surnu riideid. Mehel on seljas särk, jalas teksad, kuid jopet, saapaid ega kindaid tal pole. Riietus viitab sellele, et ta viibis ründamise hetkel siseruumides. Kui ta oleks õues maha löödud, oleksid tal üleriided seljas.

Mingil moel peab ta olema siia saanud. Nad viibivad lähimast asulast paraja vahemaa kaugusel. Aga kui julm tapatöö toimuks siin, peaks olema rohkem verd ja jalajälgi või muid märke vastupanust.

Teisalt on öine lumesadu katnud metsamaastiku pehme lumekattega. Maailm on mattunud valgesse.

Näha on vaid tillukeste jänesekäppade värskeid jälgi.

Hanna tõstab pilgu. Nägu on kahvatu.

„Tundub, et meil on ees uus mõrvajuurdlus,“ ütleb ta vaikselt.

Daniel vaatab kolleegile otsa. Ta teab, millele naine mõtleb. Nad tulid vaevu eelmisest läbi. Nüüd tuleb jõuvarud uuesti kokku võtta.

Hanna osutab millelegi, mis vedeleb pooleldi lumega kaetult ühe oksa all maas.

„Mis see on?“

Ta teeb paar ettevaatlikku sammu, vajub põlvili ja tõmbab eseme välja. See on viledaks kulunud must nahkrahakott.

„Seega pole tegu röövmõrvaga,“ nendib Daniel.
See tuleb automaatselt. Sellisel juhul oleks rahakott kadunud.
Hanna vaatab rahakoti sisu läbi ja võtab välja roosa juhiloa.
„Mehe nimi on Johan Lars Andersson,“ ütleb ta. „Sündinud
1985. Kas sa tead, kas see on keegi siitkandist?“

Daniel mõtleb järele. Nimi tundub tuttav, aga nii ees- kui perekonnanimi on ühed Rootsi tavalisemad. Nägu on nii moondunud, et ohvrit on raske õieti ära tunda.

„Pole aimugi,“ tuleb tal tunnistada.

Hanna tõuseb ja pühib lume põlvedelt. Paar lumehelvest liugleb õhus ja maandub.

„Huvitav, mida ta tegi, et ründaja sedasi peale lendas,“ ütleb Daniel endamisi. „See on tõesti jõhker.“

Rebecka
2012
september

Laias aknaorvas, kuhu Rebecka Ekvall on pugenud, tõmbab tuul.

Tal on sellest ükskõik. See on ta lemmikkoht magamistoas, on olnud juba sestpeale, kui ta oli pisike heledate patsidega tüdruk. Talle on alati meeldinud videvikutunnil seal istuda, kui õhtuvalgus on kõige mahedam.

Mööda maanteed läheneb auto. Kaks laternat pööravad õuele ning valgustavad viimaste astritega peenraid. Oli külm suvi ja peagi saabub talv. Nii kaugel põhjas sajab lumi tavaliselt juba oktoobris maha.

Rebecka kallutab end paremini nägemiseks ettepoole.

Autost väljub kaks meest, üks neist pastor Jan-Peter Jonsäter, keda ta on kogu elu kuulanud. Teise peale ta jahmatab. See on Ole Nordhammar, abipastor, kes tegeleb noortetöoga. Teisipäeviti peab ta koguduse vanematele teismelistele piibliõhtuid. Rebecka ei puudu neilt tavaliselt kunagi, kordagi.

Mida tema siin teeb?

Kehast käib läbi õrn surin. Ole on inimene, keda poisid imetlevad ja kelle järele tüdrukud õhkavad. Ta on ilus ja karismaatiline, ta räägib viisil, mis paneb sind ennast erilise, lausa väljavalituna tundma. Rebecka on teda salamisi imetlenud, ent pole tema läheduses öelnud rohkem kui paar sõna. Ta on liiga häbelik, keel läheb sõlme ja ta punastab niipea, kui mees tema poole vaatab.

Ole astub pikal sammul majaukse poole. Tal on seljas ilus tumesinine velvetpintsak, mis istub laiadel õlgadel veatult. Rebecka isa Stefan astub majatrepile ja surub südamlikult mõlema mehe kätt.

Rebecka kissitab silmi, et paremini näha. Temas on tärnanud uudishimu. Neil käib Storvalleneni talus harva külalisi. Talu asub Norra piiri lähedal üsna omaette. Lähim naaber elab tükk maad eemal. Sestsati, kui ta juunis gümnaasiumi lõpetas ning lammaste ja tillukese talumeiereiga tallu appi läks, viibib ta enamasti kodus. Inimesi kohtab ta vaid jumalateenistuste ja piibliõpingute ajal Snasadaleni, kus asub kogudusemaja.

Sellest polegi eriti midagi. Vanematel on alati olnud ranged arusaamad, kellega ta tohib lävida, lapsepõlves peeti oluliseks, et ta hoiaks teiste kogudusse kuuluvate laste ligi. Kui ta astus kohalikku Järpeni gümnaasiumisse lastetöö ja vabaaja suunale, oli ta juba harjunud *teistega* kontaktloomisest hoiduma.

„Kaotatud teega,“ nagu isa neid ikka nimetas. Jumalakartmatutega.

Rebeckal on nendest inimestest enamasti kahju. Nad on maa-pealses elus eksinud. Nad ei ole aru saanud, et Jumala armastus on pääsemine.

Ta on ise ääretult tänulik, et tal on olnud võimalik koguduses üles kasvada. Ema ja isa kuulusid Elu Valgusesse juba enne tema sündi. Nende vanemad samuti.

Nad kõik on saanud liikuda Issanda orgudes.

Alumiselt korrusest kostab häälekõminat. Rebecka läheb ukse juurde ja kuulatab tasahilju. Isa ütleb midagi, aga Rebecka ei saa aru, mida. Pärast seda tunduvad nad saalituppa minevat, sest hääled muutuvad nõrgemaks.

Rebecka heidab voodile pikali ja mõtleb, kas peaks lugema pühakirja Ole järgmise teisipäevase piibliõhtu eel. Kuid vaid mõni minut hiljem kutsub isa teda trepjalamilt.

„Rebecka, kas sa saaksid alla tulla?“

Rebecka muutub ebakindlaks. Isal pole kombeks teda kutsuda, kui pastor Jonsäter siin käib. Nad on mehed, kes juhivad koguduse tööd, naised hoolitsevad kodu ja perekonna eest. See on loomulik jaotus, sedasi on Piiblis kirjas.

„Rebecka?“ kuuleb ta uuesti isa häält.

Tüdruk vaatab kollasetriibulise tapeediga magamistoas ringi. Peeglit tal ei ole, see tekitaks edevust. Kuid ta silub oma punupatsi ja pistab pluusi seelikuvärvlisse.

Kui ta alumisele korrusele jõuab, istuvad kolm meest elutoas ning joovad kohvi ja söövad küpsiseid. Köögitoimetustega tegeleb Rebecka ema Ann-Sofie. Möödudes naeratab ta tütrele tagasihoidlikult.

„Tere päevast,“ ütleb Rebecka sisenedes.

Ta pole kindel, kas peaks tegema kniksu või ulatama käe.

Isa noogutab julgustavalt.

„Tule ja tervita,“ ütleb ta. „Võta istet.“

Ta osutab diivanile ja paneb Rebecka istuma Ole kõrvale. Kogu kehas tuikab pabin, nende vahel on vaid mõnikümmend senti-meetrit, nii lähedal Olele pole ta kunagi olnud.

Ta tunneb mehe habemeajamisvahendi lõhna, millegi põneva ja elukogenu mehelikku hõngu. Ole tumedad juuksed lõpevad siiluga kuklal, kael on jäme ja kindel.

Raske uskuda, et ta on peaaegu kolmekümne viie aastane. Ta on tõesti ilus, kuigi nii vana.

Ole suunab oma naeratuses temale. Rebecka punastab, ta ei saa sinna midagi parata, ja peab mujale vaatama.

Sisse astub ema, käes kohvikann.

„Kas keegi soovib lisa?“ küsib ta ettevaatlikult.

Isa kortsutab kulmu.

„Mitte praegu,“ ütleb ta. „Kas sa ei näe, et meil on tegemist?“

Ema pilgutab silmi. Vabandus on kohe platsis.

„Vabandust. Ma lähen eest ära.“

Ta kaob uuesti kööki.

Rebecka imestab, miks ta ema ei saa aru, kui mehed tahavad rahus olla. Ise ei segaks ta neid kunagi niiviisi, tema juba teab ja istub diivanil vaikides. Ta on näinud isa kangestunud nägu, kui neil on külalised ja ema pole osanud käituda, kuulnud nuttu, kui isa on pärast külaliste lahkumist teda manitsenud.

Kolm meest jutlevad viisakalt edasi. Rebecka istub, käed süles, temale pole kohvitassi pandud. Aeg-ajalt naeratab Ole talle soojalt ja iga kord löövad põsed lõkendama. Kord pilgutab mees talle silma, kuid enamasti räägib ta isa ja pastor Jonsäteriga.

Sellest pole midagi, Rebecka on talle nii lähedal istumisega täiesti rahul. Oodaku vaid, kuni ta Lisenile, oma parimale sõbrale rääkida saab, et Ole käis neil külas.

Lõpuks tõuseb pastor püsti.

„Tore, et noortel oli võimalus teineteist tundma õppida,“ ütleb ta rahulolevalt.

Rebecka on segaduses. Juttu pole nad Olega just ajanud. Kuid Ole naeratab, nii et tüdrukul lähevad põlved nõrgaks.

„Ma olen sind meie piibliõhtutel märganud,“ ütleb mees. „Kui usinalt sa pühakirja õpingutes osaled.“

Rebecka punastab veelgi rohkem. Küsimused põletavad keelel, kui nad esikus hüvasti jätavad, kuid ta ei sõanda suud avada. Ta läheb hoopis oma tuppa.

Mis selle kohtumise mõte üldse oli?

Sisemine hääl sosistab sõnu, mida ta ise vaevu väljendada sõandaks. Et Jumalal on tema jaoks plaan. Et Ole võiks olla temast kui pastoriprouast huvitatud.

Ta saab novembris üheksateistkümneseks, on aeg leida abikaasa. Ta ema abiellus kaheksateistkümnenaastasena nagu enamik koguduse tüdrukutest. Kui Rebecka ei oleks gümnaasiumisse astunud, oleks ta ilmselt juba kihlatud.

Ta ei tea, mida arvata. Tundub häbematu seda mõtet isegi mõelda. Et Ole-sugusel mehel võiks tekkida huvi tema, väikese häbeliku Rebecka vastu, kes on ühtaegu noor ja tähtsusetu.

Aga mees vaatas teda äsja diivanil nii soojal pilgul.

Rebecka vajub põlvili, suleb silmad ja seob käed palvesse. Silme ees kangastuvad Ole sinakashallid silmad, selged näojooned ja otsusekindel lõug.

Kehas suriseb.

Jumal näitab talle teed, selles on ta kindel.

Kuriteopaigalt minema sõites mõtleb Daniel surnud meesterahvale. Hanna istub vaikides kõrvalistmel.

Nad on teel Staasse, nii tillukesse kohta, et see vaevu kaardilt paistab. Peamiselt teatakse Staad selle järgi, et seal paikneb üks valla jäätmekestest. Ohver, Johan Andersson, elas seal koos abikaasa Marion Weiss Anderssoniga. Tõenäoliselt ei ole naisel veel aimugi, mis ta mehega on juhtunud.

Nüüd on mees surnud, tapetud jöhkrusega, mis tuletab Danielile meelde aastaid, kui ta oli teenistuses Göteborgi kuritegelikes eeslinnades. Suurlinnades varitses jöhker vägivald pidevalt läheduses. Siin Åres ei ole üldiselt nii halastamatut kuritegevust.

Sellepärast ta taotleski kolme aasta eest siia töökohta.

Kuid vaatepilt Johanist ei lähe tal veel niipea meelest. Mehe puruks pekstud nägu, sügav haav kuklas. Pealegi olid ta käed selja taha kokku seotud ning ta oli heidetud maha kui tükk surnud liha.

See paistab vaat et vanatestamentliku kättemaksuna.

Mida oli see vaene inimene teinud, et teenida välja taoline jöhker kohtlemine?

„Mis tunne on?“ küsib Hanna ja tõstab mobiililt pilgu.

Ta vaatab läbi registreid, et leida mõrvaohvri pilt.

Daniel võdistab õlgu ja tõmbab jopeluku kinni.

„Päris sedamoodi ei kujutanud just nädalavahetust ette,“ vastab ta.

„Ma tean.“

Hanna naeratab suunurgast.

„Uus mõrvajuurdlus nii väikese vahega tundub paras õudus ...“

Tal pole vaja jätkata.

„Johan töötas torumehena,“ ütleb ta hoopis, pilk ekraanil. „Tal oli kellegi Linus Sundiniga kahasse eraettevõtte. Ettevõtte nimi on Andersson Sundin Torud AB ja raamatupidamist teeb ta abikaasa.“

Daniel hindab, et Hanna on asunud kohe Johani tausta uurima.

Naine kerib infot edasi.

„Vaata aga vaata,“ sõnab ta vaikselt.

„Mida?“ küsib Daniel.

„Abikaasadel on korralik vanusevahe, naine on nelikümmend neli ja mees kolmkümmend neli.“

Kümme aastat. Selline vanusevahe on ka Danielil ja tema tüdruksõbral Idal. Daniel on kolmkümmend kuus ja naine kaksikümmend kuus. Nad kohtusid ööklubis Bygget poolteist aastat tagasi, neid tõmbas kui magnetiga teineteise poole ning Daniel armus ülepeakaela ja kirglikult.

Kuid ta on tähele pannud, et ühiskond on andestavam suhetega, kus mees on vanem, mitte vastupidi.

„Paistab, et Marion ja Johan abiellusid, kui naine oli kolmekümne neljane ja mees kahekümne neljane,“ jätkab Hanna. „Üsna vara ühe Rootsi noormehe kohta, eriti arvestades, et nad jõudsid vist tükk aega enne laulatust käia ka.“

„Jah,“ nõustub Daniel. „Kas tal lapsi oli?“

„Ei,“ vastab Hanna. „Lapsi pole, kuigi abielu on kestnud kaua.“

Ta naeratab vargsi.

„Mitte päris nagu teie Idaga.“

Praeguseks tunnevad nad teineteist hästi. Daniel on rääkinud, et Ida jäi nende suhte alguses planeerimatult rasedaks. Nad olid koos olnud vaevu aasta, kui Alice siia ilma sündis. Daniel näeb vaimusilmas oma tütart. Too on nüüd viiekuune. Ta sündis septembris ja oli väga oodatud, Daniel oli juba aastaid lapsest unistanud. Ilmselt laliseb tüdrukutirts praegu beebitoolis ja Ida sööb hommikust. Danielil on oma tüdruksõbra vastu endiselt tugevad tunded, lihtsalt lapsesaamine on olnud palju raskem, kui ta oleks osanud arvata.

Nähtavale ilmub silt kirjaga „Staa“ ja Daniel pöörab vasakule kitsale teele, mis meenutab seda, mille äärest leiti mõne tunni eest Johan Andersson. Lumesaha käimist on vaevu märgata. Daniel on neljarattaveole tänulik, siinkandis on see vältimatu.

Perekond Andersson elab Dalövägenil.

Hanna lükkab parema käega tumepruuni juuksesalgu näo eest. Temagi on olukorrast häiritud. Suu kokku pigistatud, õlad pinges.

„Ma vihkan selliseid vestlusi,“ ütleb ta. „Ma tahan, et see oleks juba möödas.“